

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3681/24
29.12.2025. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светланае Павић, председника већа, Александре Лековић и Сање Кнежевић Јојић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Нинковић, адвокат из Београда, Булевар Краља Александра број 18/II, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Југослав Раичевић, адвокат из Београда, Видиковачки венац број 90/73, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 2247/18 од 19.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 29.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** решење садржано у ставу првом изреке пресуде П 2247/18 од 19.04.2024. године.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 2247/18 од 19.04.2024. године у ставовима другом и шестом изреке и у том делу се предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе према поднеску пуномоћника тужиоца од 18.01.2024. године. Ставом другим изреке пресуде, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу исплати укупан износ од 2.395.324,00 динара и то: на име трошкова довлачења воде за заливање садница износ од 1.331.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2024. године до исплате; на име трошкова 860 садница које су пресушиле услед тога што бушотина није била урађена у уговореном року, износ од 349.074,00 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2024. године до исплате и на име исплаћене цене за уговорене радове на изградњи истражне бушотине, износ од 715.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2024. године до исплате. Ставом трећим изреке пресуде, одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на досуђени износ од 1.331.250,00 динара, исплати законску затезну камату почев од 25.08.2017. године до 19.04.2024. године, а у ставу четвртом изреке одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на досуђени износ од 349.074,00 динара исплати законску затезну камату почев од 25.08.2017. године до 19.04.2024. године, док је петим ставом изреке пресуде одбијен тужбени захтев у делу у коме је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на износ од 715.000,00 динара, исплати законску затезну камату почев од 25.08.2017. године па до 19.04.2024. године. Ставом шестим изреке пресуде обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од

562.526,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставовима првом, другом и шестом изреке из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде сходно овлашћењима из члана 386 ЗПП (“Сл.гласник РС” бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку доношења решења из става првог изреке нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Наиме, правилно је првостепени суд решењем садржаним у ставу првом изреке ожалбене пресуде дозволио преиначење тужбе као у поднеску тужиоца од 18.01.2024. године, имајући у виду да је заправо дошло до уређења захтева након извођења доказа вештачењем и утврђивања висине потраживања, што не води временском продужењу спора, а целисходно је за разрешење односа између странака, па су неосновани жалбени наводи туженог којим се побија одлука у том делу.

Сходно наведеном донета је одлука у ставу првом изреке ове одлуке применом одредбе члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку.

Надаље, према разлозима побијане пресуде и чињеничном стању у списима предмета, парничне странке биле су у облигационоправном односу по уговору број 03.8/2017 без датума. Уговор је закључен између БПГ “...”, ..., и ПР “...” ... чији је власник био тужени, а предмет уговора је извођење радова истражне бушотине у месту ... – ..., дубине 200 метара за потребе заливног система. У члану 1 је уговорено да наручилац (тужилац) уступа извођачу радова (туженом) посао на изградњи истражне бушотине дубине око 200 метара и пречника бушења око 153 мм и снимање каротажном методом са пет операција. На основу прихваћене понуде извођача, уговорена је цена од 30 еура по дужном метру (у динарској противвредности према званичном курсу НБС) с тим да укупна вредност износи око 6.000 еура у динарској противвредности. У члану 4 овог уговора наручилац радова се обавезао на исплату аванса у износу од 3.000 еура по потписивању уговора, а у члану 5 се извођач радова обавезао да обезбеди технички и стручни кадар и њему потребна техничка средства за извођење радова, те да реализацију радова отпочне по потписивању уговора и уплати аванса, а да рок за завршетак радова буде 15 радних дана. По наводима тужиоца, он је истог дана туженом исплатио аванс од 2.000 еура, а према приложеним налозима за пренос, тужилац је први пут дана 16.08.2017. године на рачун примаоца ПР “...” уплатио износ од 120.000,00 динара, са сврхом плаћања “за истражну бушотину по уговору 03.8/2017”. Након тога, а са истом сврхом плаћања тужилац је на рачун туженог пренео износе од 238.000,00 динара дана 04.09.2017. године, затим износ од 119.000,00 динара дана 14.09.2017. године; износ од 150.000,00 динара дана 19.09.2017. године; износ од 88.000,00 динара дана 20.09.2017. године; износ од 59.500,00 динара дана 25.09.2017. године; износ од 119.000,00 динара дана 01.10.2017. године; износ од 119.000,00 динара дана 04.10.2017. године и износ од 100.000,00 динара дана 09.10.2017. године. У међувремену, између истих парничних странака закључен је још један недатиран уговор, под истим бројем 03.8/2017, а предмет овог уговора је извођење радова истражне бушотине у месту ... – ... дубине 200 метара за потребе заливног система, с тим што је у члану 1 овог уговора наручилац (тужилац), извођачу

радова (туженом) уступио посао на изради истражне бушотине дубине око 160 метара и пречника бушења 250 мм, а са уградњом ПВЦ бунарских цеви пречника 125 милиметара. За ове радове уговорена је цена од 30 еура по дужном метру (у динарској противвредности према званичном курсу НБС), с тим да укупна вредност радова износи око 4.800 еура у динарској противвредности, а у члану 4 уговора наручилац радова се обавезао на исплату аванса у износу од 2.400 еура по потписивању уговора. И у овом уговору се извођач радова (тужени) обавезао да обезбеди технички и стручни надзор и њему потребна техничка средства за извођење радова, да реализацију радова отпочне по потписивању уговора и исплате аванса с тим што је у другом уговору рок за завршетак радова 10 радних дана, а уговором је предвиђено да је извођач искључиво одговоран за безбедност и заштиту својих запослених и свих других које буде ангажовао на извођењу уговорених послова. Такође, се у оба уговора извођач радова обавезао да уговорене радове изведе у свему према важећим техничким прописима, стандардима и нормативима који важе за ту врсту радова и техничким упутствима надзорног органа и у складу са одредбама уговора. Такође, у оба уговора се наручилац радова обавезао да обезбеди уговорена финансијска средства предвиђена уговором; да обезбеди несметани прилаз на локацију, као и да обезбеди електричну струју и воду за потребе извођења радова. Даље је уговорено да ће се у случају дејства више силе радови на бушењу прекинути до престанка исте, те да за све што није предвиђено уговором важе општи технички и други прописи који се односе на ову врсту делатности. Тужени је након закључења првог уговора, и пријема аванса од 2.000 еура почео да ради на истражној бушотини од 200 метара, а током извођења тих радова тужилац је морао трактором да довлачи воду за испирање бушотине и да систем наводњавања снабдева неопходном водом. Након што је извршено бушење до дубине од 200 метара, тужени је навео да је обезбедио воду од 0,7 до 0,8 литара у секунди што је било задовољавајуће, након чега су закључили други уговор који странке називају анексом уговора. Након тога је започета друга фаза, положене су бунарске цеви до дубине од 160 метара и сви радови су несметано изведени, али је дошло до проблема приликом спуштања пумпе, када се утврдило да пумпа не може да се спусти дубље од 60 метара. До тога је дошло због пуцања цеви на тој дубини и тужени је тај проблем покушао да реши премошћавањем, односно спуштањем уже цеви у већ положену бунарску цев, што није успело, па је бушотину прогласио хаваријом. Тужени је на лицу места обавестио сина тужиоца да бушотину не може да приведе намени, а тужиочев син је спречио туженог да машину која је вршила бушење изнесе са градилишта, док су радници туженог напустили место бушења. Међу парничним странкама неко дуже време није било контакта, а по наводима туженог он је касније предложио пуномоћнику тужиоца да његова фирма изврши ново бушење у близини те локације. Међу странкама није било спорно да је тужилац туженом уплатио новчане износе за које су приложени налози за уплату, с тим што је тужени тврдио да је део уплаћених износа вратио тужиоцу на руке. Међу странкама такође није спорно да је на локацији остала опрема за бушење која је део средстава за рад фирме туженог, а коју тужилац није обезбедио од пропадања. Из исказа сведока ВВ (сина тужиоца) који је директно учествовао у уговарању и извођењу радова, произлази да је он ступио у контакт са фирмом туженог и да је извођење ових радова било хитно, јер је за преживљавање засада морао да обезбеди довољну количину воде, а радило се о једној од најсушнијих година. Након потписивања првог уговора радови су почели са закашњењем, што је тужени оправдавао техничким проблемима и недостацима специјализованих радника, а такође је наставак посла условљаван уплатом дела накнаде. Приликом бушења, коме је он лично присуствовао, пронађена је вода прво на 85 метара, а касније и на 156 метру и прикупљена вода из ова два изворишта би била довољна за рад пумпи. Међутим, приликом полагања цеви у земљу дошло је до пуцања цеви које је тужени покушао да санира тако што је покушао да постави ужу цев кроз ширу, међутим, и та цев је пукла и он више није имао решење за извлачење воде, па је након тога рекао да ту више нема

шта да ради. У једном тренутку током извођења радова тужени је гарантовао да ће бити од 0,5 до 0,7 литара воде у секунди, наводећи да уколико то не буде он ће вратити сав новац. Међутим, након што је прекинуо извођење радова због пуцања цеви, тужени је одбијао да врати примљени новац, а машина туженог је остала на локацији и сведок и његов отац (тужилац) су се договорили да туже. По наводима сведока и тужиоца, доста садница је увенуло и то је штета коју су претрпели, а тужилац је навео да се ради о 860 садница које су се осушиле јер је било немогуће обезбедити довољну количину воде за заливање. Ни тужилац ни сведок ВВ, тужиочев син, нису могли тачно да наведу како је одређено место где ће бити вршено бушење, наводећи да су се консултовали са стручњацима који су раније гледали терен, а син тужиоца је на основу тога туженом рекао где је место на коме треба да буши. Сведок ГГ је у датом исказу навео да је по позиву туженог био на терену у месту ..., где је вршио мерења ради утврђивања присуства водоносних слојева. Након извршеног мерења сачинио је дијаграм на коме стоји унета локација, датум и час извршеног мерења, из кога се може утврдити да на одређеним слојевима има воде и предложено је на којој дубини треба да се поставе филтери. Његова процена у погледу издашности извора била је да су могућности ове локације мале што се тиче воде и да извођач са инвеститором треба да процени исплативост обуставе или наставак радова. Процена количине воде која може да се добије не може да се изврши овим мерењима и скоро је непредвидива до самог краја. И тужени је у датом исказу навео да је на основу геолошких карата утврдио да на том подручју постоји одређена количина вода, али није могао да зна да ли је та количина воде довољна док не изврши бушење.

Из налаза и мишљења судског вештака геолошке струке Весне Петровић, и допунских изјашњења овог вештака произлази да је приликом извођења радова од стране туженог дошло до повреде Закона о рударству ("Сл.гласник РС" бр. 101/15...40/21) и то тако што је дошло до низа пропуста извршиоца радова на изради истражне и експлоатационе бушотине на локацији ... - ... и низ техничких и законских пропуста. Извршилац радова није прибавио извештај о процењеним ресурсима подземних вода и петрогеометралним ресурсима који израђује правно лице које испуњава услове из члана 22 наведеног закона. Такође, локација истражне бушотине или експлоатационе бушотине одређује се на основу свеобухватне геолошке хидрогеолошке анализе, пројекта, итд, а место на терену одређује дипломирани инжењер геологије смера хидрологије, са лиценцом. Током бушења неопходно је да се води грађевински дневник, као документ у који се свакодневно уписују сви подаци на основу којих се може утврдити ток и начин бушења, као и подаци који могу утицати на ток начин и рок завршетка бушења. Током бушења је неопходно да постоји и стручни надзор, на шта се тужени обавезао и уговором, а лице које врши стручни надзор у грађевински дневник уноси све податке запажања и налоге који се односе на квалитет и постојање сертификата за материјале и продукте који се уграђују, затим на квалитет и поступак извршења радова, извршени преглед радова који се у каснијој фази не могу контролисати, скривених радова и слично. Такође, бушење, (машину за бушење) је неопходно прилагодити геолошкој средини у којој се бушење изводи, па је вештак сматра да је беспредметно говорити о застоју бушења и сабирању утисака. Одговарајући на примедбе туженог, судски вештак је навела да у списима предмета не постоји име стручњака који је одредио локацију истражне бушотине или експлоатационе бушотине, те да чињеница да је дошло до застоја машине која је коришћена за бушење говори у прилог томе да та машина није била прилагођена за геолошку средину у којој се бушење изводило. По мишљењу вештака, тужилац је у конкретном случају био носилац истраживања, а није био у обавези да наручи пројектну документацију, већ је исту био у обавези да наручи тужени. Тужени је био дужан да прибави и одобрење за извођење радова, а и обавеза обезбеђења стручног надзора је била на туженом, који се на то обавезао уговором. Вештак није могла да се

изјасни о томе којом је машином вршено бушење, нити да ли су радови на бушотини извођени до дубине од 200 метара, јер на бушотини није било стручног надзора.

Тужени је оспорио овако дат налаз и мишљење и доставио налаз и мишљење судског вештака Милојка Лазића, из кога произлази да се у конкретном случају ради о хидрогеолошким истраживањима, на која се примењују Закон о основним геолошким истраживањима и Закон о примењеним геолошким истраживањима. Вештак је навео да је инвеститор (тужилац) био дужан да прибави одговарајуће дозволе, с обзиром на то да је по Закону о планирању и изградњи бунар у ствари помоћни објекат, у функцији главног објекта. Даље је навео, да ниједна од уговорних страна није преузела обавезу да изврши одабир локације везано за истражно бушење, те да је сагласан са налазом вештака Весне Петровић у погледу тога да није вођен грађевински дневник, што је била обавеза туженог, али је навео да ни тузилац није обезбедио техничку документацију, нити надзор, што је била његова обавеза. Оспорио је наводе везано за опрему за бушење, односно бушећу гарнитуру, наводећи да је одговарала уговореном обиму послова, те да сматра да је тужени делимично реализовао своју уговорну обавезу, тако што је извршио ископавање истражне бушотине по правилима струке, стручно и квалитетно. Доказан је литолошки профил до дубине од 150 метара, на основу кога је оцењено да се на том локалитету могу добити количине подземних вода које би можда задовољиле потребе тужиоца, а да други део уговорних обавеза није реализован, односно није изведен експлоатациони бунар, јер је у завршној фази израде хаварисан природним утицајем геолошке средине која се није могла претпоставити. Судски вештаци нису могли да усагласе дате налазе и мишљења, а суд је одбио предлог туженог за извођење новог вештачења као сувишан и супротан начелу ефикасности поступка.

Висину штете коју је тузилац претрпео због неиспуњења уговорне обавезе туженог суд је утврдио из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке Јасмине Драгутиновић и накнадних изјашњења овог вештака, која је обрачунала укупне трошкове довлачења воде за заливање садница у периоду од августа 2017. године, закључно са сезоном 2022. године, у износу од 1.331.250,00 динара, а трошкове 860 садница које су пресушиле услед тога што бушотина није урађена у уговореном року у износу од 349.074,00 динара.

Полазећи од наведеног, а применом одредби чланова 22, 27 и 64 Закона о рударству и геолошким истраживањима, те одредби чланова 17 и 138 ЗОО, првостепени суд је оценио да је захтев тужиоца основан. Одлучујући пре свега о објективном преиначењу тужбе, учињеном поднеском тужиоца од 18.01.2024. године суд је исто прихватио, сматрајући да је овако извршено преиначење целисходно за коначно разрешење спора. Суд је имао у виду да је преиначење учињено у складу са налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке, те да се тужени истом није противио због чега је утврдио да су испуњени услови прописани одредбама чланова 199 и 200 ЗПП које је применио. Разматрајући даље основаност постављеног тужбеног захтева, суд сматра да је одговорност за неиспуњење уговорних обавеза на страни туженог, који се обавезао да ће радове извести у свему према важећим техничким прописима, стандардима и нормативима који важе за ту врсту радова, а што није учинио. Такође, тужени се обавезао да ће обезбедити стручни и технички кадар и потребна техничка средства за извођење радова, па како током поступка није пружио доказе да је ради одређивања локација за истражне, односно експлоатационе бушотине ангажовао дипломираног инжињера геологије, смера хидрогеологије са лиценцом, затим да је пријавио извођење радова и да је обезбедио стручни надзор или водио грађевински дневник, тужени је поступио супротно одредбама чланова 22, 27 и 64 Закона о рударству и геолошким истраживањима, а што је потврдила и судски вештак

геодетске струке Весна Јовановић чији је налаз суд у целости прихватио. Суд такође сматра да је машина којом је вршено бушење била неадекватна за предметну геолошку средину, што је такође у складу са налазом и мишљењем поменутог судског вештака, а тужени није доказао наводе да је обавеза обезбеђивања стручног надзора и израда инвестиционо-техничке документације била на тужиоцу. Ова обавеза туженог била је уговорена предметним уговорима између парничних странака, па је суд имајући у виду начело *pacta sunt servanda* и одредбу члана 99 Закона о облигационим односима, закључио да је обавеза туженог, као извођача радова, била да извођење радова спроведе у свему према важећим техничким прописима стандардима и нормативима који важе за ту врсту радова и техничким упутствима надлежног органа, као и да обезбеди стручни и технички кадар и потребна техничка средства. Суд је ценио и приговор подељене одговорности, истакнут од стране туженог, али сматра да је исти неоснован с обзиром на то да је тужилац у свему испунио своје уговорне обавезе, тако што је обезбедио уговорена финансијска средства, а што произилази из реализованих налога за уплату и што међу странкама није било спорно. Такође је обезбедио несметани прилаз на локацију, као и електричну струју и воду за потребе извођења радова, што тужени такође није спорио, док са друге стране тужени није испунио своје обавезе предвиђене члановима 2 и 5 поменутих уговора. Како је одговоран за немогућност испуњења уговора, тужени је дужан да тужиоцу исплати износ од 715.000,00 динара, који је примио на име цене уговорених радова за изградњу истражне бушотине, а све сходно одредби члана 138 став 1 Закона о облигационим односима. Осим тога, тужени је и у смислу члана 154 став 1 Закона о облигационим односима дужан да тужиоцу надокнади штеу због неизвршења уговора, која се огледа у довлачењу воде за заливање садница и у вредности 860 садница које су пресушиле. Постојање штете суд је утврдио из исказа тужиоца и сведока ВВ, а висину је утврдио из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке који је у целости прихватио, па је туженог обавезао да тужиоцу исплати износе од 1.331.250,00 динара и 349.074,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате. У преосталом делу, у коме је тужилац тражио законску затезну камату за досуђене износе почев од 25.08.2017. године, суд је одбио захтев до 19.04.2024. године, као дана пресуђења позивајући се на одредбу члана 189 ЗОО. Одлуку о трошковима парничног поступка суд је донео применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП ценећи успех странака у спору, као и важећу АТ и ТТ у време доношења пресуде.

Оцењујући жалбене наводе туженог овај суд налази да се овакав чињенично правни закључак првостепеног суда у погледу главног потраживања за сада не може прихватити као правилан, с обзиром на то да је приликом доношења одлуке првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се и указује жалбом туженог, а што је за последицу имало непотпуно и погрешно утврђено чињенично стање, из којих разлога се не може испитати ни правилност примене материјалног права. Све наведено било је од утицаја на доношење правилне и законите одлуке у овој парници.

Наиме, правилно је првостепени суд оценио да је између парничних странака био закључен уговор о делу који није у целости реализован, али су нејасни разлози тог суда у погледу одговорности и узрока неиспуњења овог уговора. Ово стога што је обавеза туженог из првог уговора број 03.8/2017, за који странке сагласно тврде да је закључен у августу 2017. године, била извођење радова на изради истражне бушотине дубине око 200 метара и пречника бушења око 153 милиметра и снимање каротажном методом са пет операција. Из навода парничних странака и саслушаних сведока несумњиво произилази да је овај уговор испуњен у целости, односно да је тужени извршио истражно бушење и утврдио да на одређеној дубини постоје водоносни слојеви, а што је резултирало закључењем другог уговора под истим бројем, који је

међу странкама закључен почетком септембра исте године. Тим другим уговором (који странке називају Анексом) тужени је преузео обавезу да изради истражну бушотину дубине око 160 метара и пречника бушења 250 милиметара, са уградњом ПВЦ бунарских цеви пречника 125 милиметара. Приликом извођења овог посла, дошло је до обрушавања делова земљишта и пуцања цеви, што се по наводима туженог није могло санирати ни увлачењем цеви ужег промера, а због чега су сви даљи радови прекинути.

При оваквом чињеничном стању, било је неопходно пре свега разјаснити да ли је обавеза туженог по основу ових уговора била облигација средства, или облигација циља, односно да ли је тужилац ангажовао туженог да пронађе водоносне слојеве и омогући тужиоцу њихову употребу или да испита њихово постојање, а затим евентуално обезбеди употребу, те да ли се ова два налога могу посматрати одвојено. Наиме, првостепени суд није ценио, нити испитао да ли се обавеза туженог из чл. 1 првог уговора, (истраживање постојање водоносних слојева изградом истражне бушотине дубине око 200 метара и пречника бушења око 153 милиметра са снимањем каротажном методом) може сматрати засебном уговорном обавезом, те да ли је тужени исту извршио на уговорени начин и да ли је овако обављен посао био сврсисходан за тужиоца. Међутим, уколико би се радило о облигацији циља, односно о томе да тужиоцу овако обављени посао није био од користи уколико не резултира искоришћавањем водоносних слојева одређеног обима, било је потребно разјаснити који је стваран узрок неиспуњења другог уговора, односно да ли се радило о нестучном поступању туженог или о вишој сили, а што првостепени суд такође није потпуно и јасно утврдио.

Наиме, у погледу извршења уговорне обавезе туженог из другог уговора, остало је неразјашњено из којих разлога је дошло до пуцања цеви на дубини од 60 метара и да ли је то могло бити избегнуто да је тужени поступао на начин на који је уговорено, односно у складу са техничким прописима, стандардима и нормативима који важе за ту врсту радова. Сама чињеница да тужени није прибавио одговарајуће дозволе, нити испоштовао процедуру у складу са одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима може бити од значаја за евентуални поступак пред органима управе, али не доводи нужно до закључка да је поступао противно правилима струке, односно да је неправилним радњама изазвао прекид посла и немогућност искоришћавања водотокова.

Да би наведена, одлучна чињеница, била несумњиво утврђена, било је потребно да судски вештаци, након изласка на лице места и узимајући у обзир приложене доказе и исказе странака и сведока, са становишта струке процене да ли је поступање туженог било стручно и савесно, те који је непосредан узрок пуцања цеви и прекида посла, што се не може утврдити из налаза и мишљења вештака хидролога Весне Петровић. Ово стога што вештак није изашла на лице места, нити је конкретну ситуацију разматрала са становишта извршења посла, већ је само цитирала прописе који нису испуњени и доводила их у везу са уговорним обавезама странака. Тиме се суштински бавила тумачењем уговора и правном оценом поступања туженог, у смислу поштовања одредби закона, а не његовим конкретним радњама и исходом истих у конкретној ситуацији. Такође, судски вештак Весна Петровић није одговорила ни на једну примедбу из налаза и мишљења судског вештака Милојка Лазића, који је тврдио да је до пуцања цеви дошло услед више силе и да тужени јесте обавио послове *de facto* у складу са правилима струке. Из тог разлога налази вештака и нису могли бити усклађени, те је неразумљив закључак првостепеног суда да је сувишно извођење доказа новим вештачењем од стране комисије вештака која би могла разјаснити наведене одлучне чињенице.

И у погледу захтева тужиоца за накнаду штете коју тврди да је претрпео због неиспуњења уговора, нејасан је и нелогичан закључак првостепеног суда да је тужилац током пет година морао да цистернама довлачи воду за заливање, а да притом није предузео ниједну радњу којом би ту штету умањио (нпр. ново истраживање подземних вода и постављање бунара на другом месту). Такође, суд је и врсту и обим штете утврдио само из исказа тужиоца, при чему ни син тужиоца, сведок ВВ, није знао да каже који је тачно број садница увенуо због незаливања, нити је јасно каква је узрочно последична веза између неиспуњења уговора и сушења садница, у ситуацији када се тужилац и пре и после предметног догађаја бавио гајењем боровница. Осим наведеног, првостепени суд није ни на који начин није ценио чињеницу да је тужилац задржао машину за бушење туженог, као својеврсно обезбеђење потраживања, што је међу парничним странкама било неспорно, а што је суд морао имати у виду приликом процене евентуалне штете.

Све наведене околности на које и тужени указује у жалби, првостепени суд није у довољној мери разјаснио, нити је оправдао свој закључак о постојању штете и обиму исте, па се због непотпуно утврђеног чињеничног стања не може проверити ни правилна примена материјалног права, те је одлука у ставу другом изреке пресуде морала бити укинута, применом одредби чланова 391 став 1 и 392 став 2 ЗПП а предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити наведене битне повреде одредаба поступка, тако што ће пре свега несумњиво и јасно утврдити да ли је уговорну обавеза туженог испуњења барем делимично и да ли је тужилац имао користи од тог делимичног испуњења обавезе, те да ли је до неиспуњења преосталог дела уговорне обавезе дошло услед више силе или услед неадекватног поступања туженог, те ће проценити да ли је тужени дужан да у целости врати примљени износ накнаде, као и да ли је за тужиоца таквим поступањем туженог могла настати штета тог обима и вредности коју је тужилац тражио нарочито имајући у виду да је тужилац као оштећени био дужан да предузме све радње да би умањио обим штете која је за њега настала. Тек након што чињенично стање у потпуности и правилно утврди првостепени суд ће бити у могућности да правилном применом материјалног права донесе закониту и правилну одлуку.

С обзиром на то да право на накнаду трошкова парничног поступка зависи од коначног исхода спора међу странкама то је сходно одредби члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку а у вези са чланом 165 став 3 ЗПП укинута и решење о трошковима поступка садржано у ставу шестом изреке побијане пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић